IJRO.GOV.UZ тизими орқали ЭРИ билан тасдиқланган, Ҳужжат коди: IT84316621

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
QURILISH VA UY-JOY KOMMUNAL XO‘JALIGI VAZIRINING
BUYRUG‘I

2023-yil. **“**24**”**-yanvar **9-son**

“Texnologik loyihalar” ma’lumotnomasini tasdiqlash to‘g‘risida

O‘zbekiston Respublikasi Shaharsozlik kodeksi hamda O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 6-oktabrdagi 577-son “Qurilish sohasiga oid talablarni soddalashtirish hamda texnik jihatdan tartibga solish sohasidagi normativ hujjatlarni tizimlashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qaroriga muvofiq **buyuraman**:

1. “Texnologik loyihalar” ma’lumotnomasi ilovaga muvofiq tasdiqlansin.

2. O‘zbekiston Respublikasi davlat arxitektura va qurilish qo‘mitasi raisining 1996-yil 27-maydagi 39-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan QMQ 1.01.05-97 “Texnologik loyihalashtirish me’yorlarini ishlab chiqish, kelishish va tasdiqlash tartibi” qurilish me’yorlari va qoidalari o‘z kuchini yo‘qotgan deb topilsin.

3. Mazkur buyruq O‘zbekiston Respublikasi Energetika vazirligi, Uy-joy kommunal xizmat ko‘rsatish vazirligi, Favqulodda vaziyatlar vazirligi, Sog‘liqni saqlash vazirligi, Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi, Xalq ta’limi vazirligi, Maktabgacha ta’lim vazirligi hamda Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish davlat qo‘mitasi bilan kelishilgan.

Vazir **B. Zakirov**

Ўзбекистон Республикаси
Қурилиш ва уй-жой коммунал
хўжалиги вазирининг 2023 йил
24 январдаги 9 - сон буйруғига
ИЛОВА

“Технологик лойиҳалар” бўйича маълумотнома

КИРИШ

Мазкур маълумотнома Ўзбекистон Республикаси Шаҳарсозлик кодекси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 6 октябрдаги “Қурилиш соҳасига оид талабларни соддалаштириш ҳамда техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларни тизимлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 577-сонли қарорига мувофиқ шаҳарсозлик нормалари ва қоидаларини замонавий халқаро стандартлар билан уйғунлаштирган ҳолда тизимлаштириш, қурилиш соҳасида инновацион лойиҳавий ечимлар ва замонавий илмий-техник ишланмаларни қўллаш имкониятини кенгайтириш орқали соҳанинг инвестициявий жозибадорлигини ошириш ҳамда ҳамда янги технологик лойиҳалаштириш меъёрларини ишлаб чиқиш, мувофиқлаштириш (келишиш, маъқуллаш) ва рўйхатга олиш ҳамда амалдаги технологик лойиҳалаштириш меъёрларини қайта кўриб чиқиш мақсадида ишлаб чиқилди. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари халқ хўжалигининг барча тармоқларида фан ва техникани ривожлантириш истиқболларини ҳисобга олган ҳолда мамлакатни иқтисодий ва ижтимоий ривожлантириш бўйича асосий йўналишларнинг талабларидан келиб чиқиб, тармоқларда ишлаб чиқариш техник даражасининг асосий прогрессив кўрсаткичлари негизида ишлаб чиқилиши ва ушбу нормалар бўйича ишлаб чиқилган лойиҳаларнинг жаҳон даражасига мос келишини таъминлаши лозим.

Меъёрларнинг тўғри қўлланилганлиги лойиҳаларни ва лойиҳа олди материалларини экспертизадан ўтказиш пайтида текширилади.

Вазирликлар ва идоралар технологик лойиҳалаштириш меъёрлари ишлаб чиқилиши устидан назоратни амалга оширишади ва тармоқларда ушбу меъёрларнинг ишлаб чиқилиши учун масъул бош лойиҳалаш ташкилотларини аниқлаб беради.

1-боб. Норматив ҳужжатларга ҳаволалар

1. Мазкур маълумотномада қуйидаги техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларга ҳаволалар келтирилган:

“Экологик хавфсизлик тўғрисида умумий техник регламент”;

ГОСТ 30774-2001 «Ресурсосбережение. Обращение с отходами. Паспорт опасности отходов. Основные требования».

2-боб. Атамалар ва таърифлар

2. Ушбу маълумотномада қуйидаги атама ва таърифлардан фойдаланилган:

технологик жараён - бу меҳнат предметининг ҳолатини ўзгартириш ва аниқлаш бўйича мақсадли йўналтирилган ҳаракатларни ўз ичига олган ишлаб чиқариш жараёнининг бир қисми;

қурилиш жараёнларини технологик лойиҳалаш - барча турдаги ресурсларни минимал сарфлаш билан қурилиш жараёнларини, қурилиш маҳсулотларини белгиланган муддатларда ишлаб чиқаришни таъминлайдиган энг мақбул ташкилий ва технологик ечимларни аниқлаш шартларини ўз ичига олади;

технологик лойиҳалаштириш меъёрлари – ўрнатилган тартибда вазирликлар ва идоралар томонидан тасдиқланадиган саноат корхоналари ва иншоотларнинг технологик жараёнларини лойиҳалаштириш бўйича норматив ҳужжатлар;

корхонанинг ишлаб чиқариш қуввати – маълум бир даврда ишлаб чиқаришнинг максимал ёки оптимал ҳажмининг ҳисобий кўрсаткичи;

асосий ускуналар – турли технологик жараёнларни бажариш учун эксплутация қилинадиган ускуналар, аппаратлар ва машиналарнинг тоифаларини англатади;

ёрдамчи ускуналар – ишлаб чиқаришда бевосита қатнашмайдиган ускуналар, лекин улар маҳсулотлар тайёрлашда асосий ускуналарнинг ишлаш қобилиятини кафолатлайди;

меҳнат унумдорлиги – меҳнатнинг натижадорлигини тавсифловчи кўрсаткич;

Давлат назорати органлари - Давлат архитектура-қурилиш назорати инспекцияси.

3-боб. Умумий талаблар

3. Вазирликлар, идораларга тегишли бўлган турли ишлаб чиқариш корхоналарида кечадиган жараёнларни технологик лойиҳалаштириш меъёрлари 5 йилгача эскирмайдиган шарт билан ишлаб чиқилади.

Фақат амалдаги намунавий ва янги ишлаб чиқиладиган лойиҳаларда назарда тутиладиган технологик жараёнлар, шу билан бирга республиканинг бошқа меъёрий ҳужжатлари билан тартибга солинадиган ишлаб чиқаришнинг технологик жараёнлари (транспорт, алоқа, электр энергетикаси, гидротехника, сув хўжалиги қурилиши ва бошқа объектларда) республика технологик лойиҳалаштириш меъёрлари ишлаб чиқилмайди.

4. Айни бир вазирлик, идорага тегишли корхоналар ва иншоотларни технологик лойиҳалаштириш меъёрлари технологик лойиҳалаштиришнинг идоравий меъёрлари тоифаларига киради. Технологик жараёнларнинг лойиҳаларига қўйиладиган талаблар ушбу вазирликларнинг лойиҳа ташкилотлари учун мажбурий ҳисобланади.

Тез ўзгарувчан технологик жараёнлар кечадиган ишлаб чиқаришда технологик лойиҳалаштиришнинг вақтинчалик меъёрлари ишлаб чиқилиши мумкин.

5. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари транспорт, омборхоналар билан боғлиқ бўлган ҳамда бошқа операцияларни киритган ҳолда ишлаб чиқаришнинг бутун технологик жараёнига ишлаб чиқилиши ва у қуйидаги бўлимларни ўз ичига олиши лозим:

ишлаб чиқарилиши режалаштирилган маҳсулотнинг техник даражасини (асосий техник-иқтисодий кўрсаткичларни);

ишлаб чиқариш корхоналарининг оптимал қуввати ва параметрик қаторини;

меҳнат унумдорлиги ва маҳсулотнинг меҳнат сарфини;

маҳсулот ишлаб чиқаришнинг материал сиғимдорлиги ва энергия сиғимдорлигини;

асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқариш технологик жараёнларининг прогрессив туларини (машиналар, ускуналар, приборларнинг маркаларини кўрсатмаган ҳолда);

маҳсулот бирлигига сарфланадиган маблағларни;

асосий ва ёрдамчи ускуналардан фойдаланишни (ишнинг сменавийлиги ҳамда асосий ва ёрдамчи ускуналарнинг юкланганлик коэффицентини);

ишлаб чиқаришнинг автоматлаштирилганлик даражасини;

ишлаб чиқаришнинг ихтисослаштирилганлиги ва кооперацияланганлигини;

асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқаришларда қўл меҳнати билан ишларни бажарадиган ишчиларнинг солиштирма салмоғини;

қолдиқ материаллар ва иккиламчи ресурсларнинг утилизациясини.

6. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари бошқа норматив ҳужжатлардаги қоидаларни такрорламаслиги ва қўлланмавий материаллар билан тўлдирилмаслиги керак. Улар, шунингдек атроф-муҳит муҳофазаси бўйича қурилиш меъёрлари ва қоидалари ҳамда ветернария, зоотехника ва тегишли вазирликлар, идоралар компетенциясига кирувчи бошқа меъёрларнинг талабларини ўз ичига киритмаслиги керак.

7. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари фан ва техниканинг ўзлуксиз тараққий этишини, илғор технологиялар ҳамда такомиллашган асосий ва ёрдамчи асбоб-ускуналарни қўллаш билан маҳсулот ишлаб чиқаришнинг оптимал қувватларини ҳисобга олган ҳолда соҳа корхоналарини лойиҳалаштиришдаги асосий техник йўналишлардан келиб чиққан ҳолда ишлаб чиқилиши ва уларни лойиҳалаштиришда қўллаш орқали қуйидагиларни таъминлаши лозим:

ишлаб чиқариш технологиялари ва ускуналарини конструкциялаш соҳаларида эришилган энг янги фан ва техника ютуғларининг амалиётга татбиқ этилишини;

корхоналар, бинолар, иншоотлар таннархининг пасайишини ва уларни қуриш муддатларининг қисқартирилишини;

ишлаб чиқаришда сермеҳнатлиликни қисқартириш ва материалларнинг ортиқча сарфланмаслигини;

маҳсулот сифатининг ошишини;

маҳсулот ишлаб чиқаришда юқори техник-иқтисодий кўрсаткичларга эришишни;

маҳсулотларни ишлаб чиқариш, сақлаш, ташиш ва утилизация қилиш жараёнларида ГОСТ 30774-2001 «Ресурсосбережение. Обращение с отходами. Паспорт опасности отходов. Основные требования» ва “Экологик хавфсизлик тўғрисида умумий техник реглмент”да келтирилган хавфсизлик талабларига риоя қилинишини;

меҳнат қилиш учун хавфсиз ва меъёрий санитария-гигиеник шароитлар яратилишини;

табиий бойликлардан оқилона фойдаланиш ва атроф-муҳит (ер, сув, ҳаво, ер ости бойликлари, ўсимлик ва ҳайвонот олами) муҳофазасини.

8. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари ўз ичига уларнинг прогрессивлилик даражасини акс эттирувчи техник-иқтисодий кўрсаткичларни қамраб олиши **лозим**.

9. Технологик лойиҳалаштиришнинг янги меъёрларини ишлаб чиқиш ва амалдаги технологик лойиҳалаштириш **меъёрларини қайта кўриб чиқиш** тегишли илмий-тадқиқот институтлари ва лойиҳа институтларини жалб этган ҳолда **тармоқ бош** лойиҳа институтлари томонидан амалга оширилади.

10. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари ҚМҚ 1.01.05-97 га мувофиқ қуйидаги номенклатура:

машиналар, ускуналар, корхоналар, ишлаб чиқариш **иш** вақтининг **фонди** ва режимлари;

машина, агрегат, мосламаларни жойлаштириш меъёрлари ва улар ишчи майдонларининг меъёрлари;

хом ашё, асосий ва ёрдамчи материаллар, ёқилғи, эҳтиёт қисмлар, сув, электр энергияси, газ, буғ, ҳаво, кислород ва ҳ.к.ларни сарфлаш меъёрлари ҳамда уларнинг параметрлари ва сифатига қўйиладиган талаблар;

хом ашё, асосий ва ёрдамчи материаллар, ярим фабрикатлар, тайёр маҳсулотларни захиралаш ва жойлаштириш меъёрлари;

омборхоналар ҳамда хўжалик хоналарининг нормативлари;

ишчиларнинг иш вақти фонди ва режимлари;

асосий ва ёрдамчи ишчилар, муҳандис-техник ходимлар ҳамда хизматчиларнинг меъёрий сони;

ишлаб чиқаришнинг портлаш, портлаб-ёниш ва ёнғин хавфи бўйича тоифалари (агар улар вазирлик, идоралар тасдиқлаган алоҳида рўйхатда келтирилмаган бўлса);

бинолар, иншоотларда кечадиган технологик жараёнлар нуқтаи назаридан шу бинолар, иншоотлар ва улардаги ускуналарга ҳарорат, тозалик, намлик ва ҳавонинг ҳаракатланиш тезлиги, шовқин ва вибрация даражаси бўйича қўйиладиган махсус талаблар;

технологик жараёнларнинг механизацияланганлик ва автоматлаштирилганлик даражаси;

ишлаб чиқариш жараёнида ҳосил бўладиган чиқиндилар ва қолдиқ материаллардан фойдаланиш ҳамда уларни сақлаш меъёрлари;

зарарли чиқиндиларни утилизация қилиш ва чиқитга чиқариш меъёрлари;

атрофдаги табиий муҳитни электромагнит майдон, радиофаол ва бошқа таъсирлардан биологик муҳофаза қилишни регламентлаштирувчи меъёрлар;

ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш даражаси;

маҳсулотнинг материал ва энергия талабчанлиги;

асосий ускуналардан фойдаланиш даражаси;

маҳсулот таннархи (қайта ишлаш таннархи);

ишлаб чиқариш унумдорлиги (маҳсулотнинг меҳнат сарфи) бўйича ишлаб чиқилиши лозим.

Технологик лойиҳалаштириш меъёрларининг номенклатураси ишлаб чиқаришнинг ўзига хос жиҳатларини ҳисобга олган ҳолда вазирликлар, идоралар томонидан биргаликда аниқлаштирилиши мумкин (технологик лойиҳалаштириш меъёрларининг аниқлаштирилган номенклатураси Ўзбекистон Республикаси Қурилиш вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги билан келишилган бўлиши лозим).

11. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари Ўзбекистон Республикасида лойиҳалаштириш ва қурилиш бўйича амалдаги меъёрий ҳужжатлар ва йўриқномалар, давлат стандартлари, санитария ва ёнғин хавфсизлиги меъёрлари, хавфсизлик техникаси қоидалари ҳамда атроф-муҳит муҳофазаси бўйича қоидаларнинг талаблари билан боғланган бўлиши лозим.

Мазкур меъёрларда юқорида кўрсатиб ўтилган ҳужжатларда ифода этилган қоидалар такрорланмаслиги ва улар маълумот берувчи материаллар билан ортиқча тўлдирилмаслиги лозим.

12. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларига фан ва техника юутуғларини ўз вақтида татбиқ этиш ҳамда бошқа норматив ҳужжатларга тегишли ўзгартиришлар киритиш зарурияти билан боғлиқ бўлган ўзгартиришлар ва тўлдиришлар мунтазам равишда киритилиши лозим.

Технологик лойиҳалаштириш ҳужжатларига киритилган ўзгартиришлар ва тўлдиришлар шу норматив ҳужжатларни тасдиқловчи вазирликлар ҳамда идоралар томонидан тасдиқланади ва уларнинг қарорлари, буйруқлари билан амал қила бошлайди.

Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари амалдаги қурилиш меъёрлари ва қоидалари билан ўрнатилган тартибда беш йилда бир мартадан кам бўлмаган ҳолда қайта кўриб чиқилиши ва қайта тасдиқланиши зарур.

13. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларини ишлаб чиқувчи бош тармоқ лойиҳалаш ташкилотлари ШНҚ 0.01.01-09 га мувофиқ шу меъёрларни тасдиқлаган вазирликлар ва идоралар билан биргаликда қуйидагилар:

меъёрий ҳужжатлар талабларининг фан ва техниканинг янги ютуқларига мос келиши, жумладан, янада прогрессив технологик жараёнлар, юқори ишлаб чиқариш унумдорлигига эга бўлган ускуналар, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштиришнинг самарали воситаларининг қўлланилиши;

лойиҳаларда юқори техник-иқтисодий кўрсаткичларни таъминловчи ишлаб чиқариш ва меҳнатнинг илмий ташкил этилиши;

юқорида таъкидланган меъёрларнинг корхоналар, бинолар ва иншоотларни лойиҳалаш бўйича қурилиш меъёрлари, қоидалари ва йўриқномалари ҳамда санитария ва ёнғин хавфсизлиги меъёрлари, хавфсизлик техникаси қоидалари, ГОСТ 30774-2001 «Ресурсосбережение. Обращение с отходами. Паспорт опасности отходов", "Экологик хавфсизлик тўғрисида умумий техник реглмент" да келтирилган умумий қоидалар ҳамда қурилиш бўйича бошқа меъёрий ҳужжатлар билан боғланганлиги учун маъсулдирлар.

4-боб. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларини ишлаб чиқиш тартиби

14. **Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари тўртта босқичда ишлаб чиқилади:**

1-босқич: технологик лойиҳалаштириш меъёрларини ишлаб чиқиш **учун** техник топшириқни тайёрлаш ва тасдиқлаш;

2-босқич: технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасини ишлаб чиқиш ва уни тақриз учун жўнатиш;

3-босқич: тақризларни қабул қилиш ва уларга асосланган ҳолда технологик лойиҳалаштириш меъёрларининг якуний лойиҳасини ишлаб чиқиш, ҳужжат лойиҳасини ўрнатилган тартибда келишиш учун норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳасини ишлаб чиқиш ва келишишнинг ягона электрон тизими project.gov.uz портали орқали манфаатдор вазирлик ва идоралар билан келишиш учун қўйилади;

4-босқич: технологик лойиҳалаштириш меъёрларини тасдиқлаш ва давлат рўйхатидан ўтказиш.

Эслатма: технологик лойиҳалаштириш меъёрларини ишлаб чиқишда босқичларни қўшиб олиб боришга йўл қўйилади.

15. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларига тузиладиган техник топшириқлар ушбу маълумотноманинг 1-иловасига мувофиқ ишлаб чиқилади ва Ўзбекистон Республикаси Қурилиш вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги билан келишган ҳолда тасдиқланади.

5-боб. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасини ишлаб чиқиш (биринчи таҳрири) ва тақриз учун жўнатиш

16. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳаси стандартлаштириш, стандартлаштириш графикаси, маҳсулотнинг янги турларини яратиш бўйича режалар, манфаатдор ташкилотлар ва вазирликлар, идоралар, концернлар, уюшмалар ва тайёрловчи корхоналарнинг ташаббусига кўра таклифларни тузиш бўйича техник кўмиталар иш режаларига асосланиб ишлаб чиқилади.

17. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларини ишлаб чиқиш билан бир вақтда ушбу маълумотноманинг 8-бобига мувофиқ тушунтириш хати тузилади ҳамда зарурият туғилса технологик меъёрларни татбиқ этиш бўйича асосий ташкилий-техник тадбирлар режаларининг лойиҳаси ишлаб чиқилади (кейинги ўринларда асосий тадбирлар режасининг лойиҳаси деб аталади).

Агар технологик лойиҳалаштириш меъёрларининг лойиҳасини ишлаб чиқишда қайтадан кўриб чиқиш, ўзгартириш киритиш ёки амалдаги ўзаро бир-бирига боғлиқ меъёрий ҳужжатларни (МҲ) бекор қилиш зарурияти туғилса, унда ишлаб чиқувчи етакчи ташкилот қайта кўриб чиқиш, ўзгартириш киритиш ёки амалдаги МҲ ни бекор қилиш ҳақида асосли таклифларни тайёрлаши ва ушбу таклифларни асосий тадбирлар лойиҳасига киритиши зарур.

18. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳаси, тушунтириш хати, асосий тадбирлар режаларининг лойиҳасини тақризга жўнатгунга қадар олдиндан илмий-техник (илмий) кенгашда ёки ишлаб чиқувчи етакчи ташкилотнинг илмий-техник кенгашида буюртмачи ташкилот вакилининг иштирокида кўриб чиқиш лозим.

19. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳаси, тушунтириш хати ҳамда асосий тадбирлар режалари лойиҳасининг нусхалари битта папкага жамлаштирилади ва қуйидаги рўйхат бўйича тегишли (манфаатдор) ташкилотларга тақриз учун ушбу маълумотноманинг 2-иловасига мувофиқ жўнатилади;

1) буюртмачи ташкилотга (асосий истеъмолчига) ёки меъёрлар лойиҳаси келишилганига кўра асосий деб тайинланган унинг ташкилотларидан бирига;

2) давлат назорат идорасига, касаба уюшмаси идорасига, транспорт вазирлигига, соғлиқни сақлаш вазирлигига, агарда меъёрлар лойиҳасида уларга тегишли талаблар бўлса, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш қўмитасига;

3) фаолият тури бўйича асосий ташкилотларга;

4) меъёрларни татбиқ қилувчи ва татбиқ қилишни таъминловчи ташкилотлар ва корхоналарга;

5) МҲ га оид амалдаги қайта кўриб чиқиш, ўзгартириш киритиш, технологик лойиҳалаштириш меъёрларининг лойиҳасини ишлаб чиқишга алоқадор ва бекор қилиш керак бўлган қоидаларни тасдиқловчи идораларга.

20. Корхона ва ташкилотлар тавсия қилинган технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасини кўриб чиққач, тақриз ёзадилар ва уни бевосита ишлаб чиқувчи етакчи ташкилотга технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасини олганларидан 15 кундан кечиктирмай жўнатадилар.

21. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасини тузиш, баён қилиш, расмийлаштириш ва унга тақриз бериш ушбу маълумотноманинг 63-бандида келтирилган тлалабларга мувофиқ бажарилади.

6-боб. Тақриз ёзиш, технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасини ишлаб чиқиш (тугалланган таҳрири), келишиш ва уни тасдиқлаш учун тақдим этиш

22. Ишлаб чиқувчи етакчи ташкилот олинган тақризлар асосида ушбу маълумотноманинг 72-бандига мувофиқ тақризлар ахборотини тайёрлайди.

23. Ушбу маълумотноманинг 20-бандида белгиланган муддатда жўнатилган тақризлар етакчи ишлаб чиқувчи ташкилот томонидан кўриб чиқилади ва тақриз ёзиш ахборотига киритилади.

24. **Технологик лойиҳалаштириш меъёрларини** ишлаб чиқувчи етакчи ташкилот ва биргаликда бажарувчи ташкилотлар ахборотлар асосида технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасини якуний таҳрир қилиб чиқадилар ва тушунтириш хатига ҳамда асосий тадбирлар лойиҳасига аниқлик киритадилар.

25. Ишлаб чиқувчи ташкилот ва бошқа манфаатдор ташкилотлар орасида технологик лойиҳалаштириш меъёрлари ва асосий тадбирлар лойиҳаси бўйича бир-бирига зид фикрлар бўлса, ишлаб чиқувчи ташкилот зид фикрларни кўриб чиқиш учун мажлис ўтказади.

Мажлисга асосий манфаатдор ташкилотлар, жумладан, буюртмачи (асосий истеъмолчи) вакиллари, технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасини кўриб чиқиш юзасидан мажлисда қарор қабул қилишга ваколат берилган кишилар таклиф қилинадилар. Мажлис қатнашчиларининг таркиби кўриб чиқилаётган масалаларни ҳар томонлама муҳокама қилиш ва шулар бўйича қарор қабул қилиш имкониятини таъминлаши зарур.

Ишлаб чиқувчи етакчи ташкилот мажлис қатнашчиларига низоли масалалар бўйича тақризлар ахборотида кўчирма йўллайдилар. Мажлисга ушбу йиғилиш бошланишига қадар 10 кундан кечикмай қатнашчилар хабардор бўлишларини назарда тутган ҳолда таклиф қилинадилар.

Мажлис қарори йиғилиш иштирокчилари имзо чеккан баённома қарори билан расмийлаштирилади.

Баённомада ёки баённома қарорига илова қилинган алоҳида рўйхатда ҳар бир иштирокчининг исми шарифи ва лавозими (ташкилот номи ҳам) кўрсатилади.

Технологик лойиҳалаштириш лойиҳасининг аниқлаштирилган таҳриридаги айрим бандлар бўйича зид фикрлар бўлса, мажлис баённомасида ушбу бандлар бўйича ташкилотлар вакилларининг алоҳида фикрлари қайд қилинади.

Алоҳида фикрлар алоҳида варақда ёки бевосита мажлис баённомасида баён этилиши ва унга ўз фикрига эга вакиллар имзо чекишлари зарур.

26. Мажлисда қабул қилинган қарор асосида технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳаси якуний таҳрир қилинади ва тушунтириш хати ҳамда асосий тадбирлар режасининг лойиҳасига аниқлик киритилади.

27. Ишлаб чиқувчи ташкилот технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасининг якуний таҳририни тасдиқлашга тақдим этишдан аввал, буюртмачи ташкилотнинг (асосий истеъмолчи) ёки стандартлаш бўйича асосий деб тайинланган унинг ташкилотларидан бирига розилик олиш учун жўнатади.

Бундан ташқари, технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳаси давлат назорат идоралари, касаба уюшмаси идоралари, Давлат табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, агарда меъёрлар лойиҳасида уларга тегишли талаблар бўлса, **Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги** билан келишилган бўлиши керак.

28. Стандартларга асосланган умумий техник шартлар ёки умумий техник талаблар, шунингдек, касаба уюшмалари идоралари, давлат назорати идоралари, Давлат Экология

қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, транспорт вазирлиги билан келишилган қоида ва меъёрлар бўлганда технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳаси мазкур идораларга тегишли амалдаги қонун ва қарорларга мувофиқ келишилиши лозим.

29. Ишлаб чиқувчи ташкилот технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳаси якуний таҳрирининг нусхасини бир вақтнинг ўзида мувофиқлаштириш (келишиш, маъқуллаш) учун барча розилик берувчи идораларга ушбу маълумотноманинг 3-иловасига мувофиқ шу таҳрир нусхасига тушунтириш хати, асосий тадбирлар режасининг лойиҳаси ва зиддиятли фикрларни илова қилган ҳолда ўтказилган мажлис баённомасининг бир нусхасини жўнатади.

30. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларининг лойиҳасига розилик бериш меъёрлар лойиҳаси келиб тушган кундан 15 кунлик муддат ичида амалга оширилади.

Технологик лойиҳалаштириш меъёрларининг лойиҳасига таклифлар ва эътирозлар бўлса, унда тушунтириш хати ва асосий тадбирлар режасининг лойиҳаси шу фикрлар билан бирга техник-иқтисодий жиҳатдан асослаб берилган ҳолда ишлаб чиқувчи ташкилотга худди шу муддат ичида жўнатилади.

Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳаси бўйича белгиланган муддат ичида фикрлар келиб тушмаса, лойиҳага розилик берилган деб ҳисобланади.

31. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасига розилик берганликни тасдиқлаш раҳбар (раҳбар ўринбосари) имзо чеккан алоҳида хат билан ёки раҳбар (раҳбар ўринбосари)нинг меъёрлар лойиҳасининг асл нусхаси ёки иккинчи нусхасига «РОЗИЛИК БЕРИЛДИ» деган катта ҳарфлар остига имзо чекилиши билан расмийлаштирилади.

Меъёрлар лойиҳасига қўшимча имзолар ёки визалар ҳамда «Огоҳлан-тиришлар билан розилик берилди»га ўхшаш ёзувлар билан лойиҳани тўхтатишга рухсат этилмайди.

32. Зиддиятли фикрлар бўлса ва улар билан келишиш имкони бўлмаса, унда ушбу маълумотноманинг 4-иловасига мувофиқ маълумотнома тузилиши зарур.

Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳаси бўйича ташкилотлар ўртасида қарама-қарши фикрлар мавжуд бўлса, якуний қарор Ўзбекистон Республикаси Қурилиш вазирлиги томонидан қабул қилинади.

33. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларига ўзгартириш киритиш, агарда бу илгари келишилган ташкилотлар манфаатларига путур етказмаса, у ҳолда фақат буюртмачи (асосий истеъмолчи) билан келишган ҳолда ҳал этилади.

Технологик лойиҳалаштириш меъёрларини бекор қилиш ёки амал қилиш муддатини узайтириш (чўзиш) ишлари фақат буюртмачи (асосий истеъмолчи) билан келишилган ҳолда амалга оширилади.

34. Технологик лойиҳалаштиришнинг келишилган меъёрлари ёки келишув хати - етакчи ишлаб чиқувчи ташкилотга жўнатилиши керак.

35. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасининг якуний таҳририни тасдиқлаш учун **тақдим** этиш олдидан асосий ташкилот ёки уларга бириктирилган

маҳсулотларни стандартлаш бўйича ТК (техник комиссия) ҳуқуқий экспертизадан ўтказади.

36. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларининг лойиҳаси тасдиқлаш учун ишлаб чиқувчи ташкилот томонидан қуйидагича комплектликда **тақдим** этилади:

- биргаликда юборилувчи хат;

- меъёрлар лойиҳасининг якуний таҳририга тушунтириш хати;

- асосий тадбирлар режасининг лойиҳаси;

- технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасининг тўрта нусхаси;

- меъёрлар лойиҳасининг мувофиқлаштирилганлигига (келишилганлигига) далолат берувчи асл ҳужжатлар;

- меъёрлар лойиҳасига тақризлар ахбороти;

- бошқа зид фикрлар ҳақида маълумотнома.

7-боб. Технологик лойҳалаштириш меъёрларини тасдиқлаш ва давлат рўйхатидан ўтказиш

37. Ўзбекистон Республикаси **Қурилиш вазирлиги** 15 кундан кўп бўлмаган **муддат** ичида кўриб чиқиш учун тавсия этиладиган технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳаси ва унга илова қилинадиган ҳужжатларни тайёрлайди, шунингдек, уларни давлат рўйхатидан ўтказишни таъминлайди.

Ўзбекистон Республикаси Қурилиш вазирлиги технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасини кўриб чиқади ва уни тасдиқлаш ёки меъёрлар лойиҳасини қайта ишлаш учун қайтариш учун қарор қабул қилади.

38. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари тасдиқланади ва **Ўзбекистон Республикаси Қурилиш вазирлиги** буйруғи билан амалга жорий этилади.

39. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларининг амал қилиш муддати 5 йилга тасдиқланади.

Технологик лойиҳалаштириш меъёрларини тасдиқлашда асосий тадбирлар режаси лойиҳасига мувофиқ ишни олиб боришни назарда тутган ҳолда меъёрларни амалга жорий этиш санаси белгиланади.

Янгитдан тасдиқланган стандартлар ёки бошқа МҲлардан асос қилиб олинган технологик лойиҳалаштириш меъёрларини амалга тадбиқ этиш санаси мазкур стандартлар ёки МҲларни амалга киритиш санасидан эрта бўлмаслиги керак.

40. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларини давлат рўйхатидан Ўзбекистон Республикаси Қурилиш вазирлиги ўтказади.

41. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари давлат рўйхатига тўрт нусхада қуйидаги шаклда келтирилади: асл нусхаси, дубликат ва икки нусха.

Меъёрлар дубликати меъёрлар аслига тўғри келиши ва керакли сифатда нусха олиш имконини таъминлаши зарур.

Меъёрларнинг иккинчи нусхаси ва ушбу маълумотноманинг 36-бандида кўрсатилган биргаликда жўнатилувчи хат аниқ ёзилган бўлиши керак.

42. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари давлат рўйхатидан ўтказиш учун муқоваланиб, брошюра кўринишида тақдим этилиши керак.

43. Зарурият туғилганда, технологик лойиҳалаштириш меъёрларига киритиладиган тузатишлар алоҳида ранг билан ажратилган ҳолда аниқ ёзилиши, биринчи саҳифанинг орқа томонида ёзилган ва раҳбар (раҳбар ўринбосари) имзоси билан ва уларни рўйхатдан ўтказиш учун тавсия қилган идора (ташкилот) муҳри билан тасдиқланган бўлиши керак.

44. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларини давлат рўйхатидан ўтказиш кўпи билан 5 кунлик муддат ичида амалга оширилади.

45. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларини рўйхатдан ўтказишда

РТЛМ - Республика технологик лойиҳалаштириш меъёрлари ёки ИТЛМ - идоравий технологик лойиҳалаштириш меъёрлари, қайднинг тартиб рақами ҳамда тасдиқнинг охирги икки рақами - суратда, сўз билан идора ёки меъёрга буюртма қилувчи ташкилотнинг қисқача номи маҳражда ёзилади.

Масалан:

РТЛМ Ўз 10-96 ИТЛМ Ўз 15-96

Ўзқурилишматериаллари Ўзтемирйўллари

46. Рўйхатдан ўтказиш идораси асл нусханинг, дубликат ва технологик лойиҳалаштириш меъёрларининг иккала нусхасининг биринчи саҳифаларига рўйхатга олиш идорасининг номи, санаси ва давлат қайд рақамини кўрсатиб, муҳр (штамп) босади.

47. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларининг дубликати ва унинг иккинчи нусхалари **Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлигида қолади**. Асл нусха ва меъёрларнинг иккинчи нусхаси ишлаб чиқувчига қайтарилади.

48. Қурилиш вазирлиги меъёрларни давлат рўйхатидан ўтказгач, 15 кунлик муддат ичида иккинчи нусхани Республика илмий-техника кутубхонасига жўнатиши зарур.

8-боб. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларининг лойиҳасига тушунтириш хатини тузиш, расмийлаштириш ва унинг мазмуни

49. Тушунтириш хатига технологик лойиҳалаштириш меъёрларининг тўлиқ номи, меъёрлар лойиҳаси таҳрирининг тартиб рақами ҳамда меъёрларни ишлаб чиқиш босқичлари ҳақидаги маълумотлар тўлиқ ёзилади.

Мисол:

«Силикат ғиштининг ишлаб чиқарилиши» (тақриз учун йўлланаётган биринчи таҳрири) технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасига тушунтириш хати.

Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасига тушунтириш хатининг боблари араб рақамларига нуқта қўйилиб, белгиланади ва қуйидаги изчилликда жойлаштирилади:

1) технологик лойиҳалаштириш меъёрларини ишлаш асослари;

2) меъёрларни ишлаб чиқишдан мақсад ва унинг вазифалари;

3) меъёрга солиш объектининг таърифномаси;

4) меъёрларнинг илмий-техник даражаси;

5) меъёрларни амалга киритишнинг техник-иқтисодий самарадорлиги;

6) меъёрларни тадбиқ этиш, амалга киритиш;

7) бошқа меъёрий ҳужжатлар билан ўзаро алоқадорлиги;

8) тақризга жўнатиш ҳақидаги маълумот (меъёр лойиҳасининг барча таҳририга нисбатан биринчиси бундан мустасно);

9) мувофиқлаштириш (келишиш) ҳақидаги маълумотлар (фақат тасдиқлаш учун тавсия этиладиган меъёрлар лойиҳасининг якуний таҳририга берилади);

10) маълумот олиш манбаи;

11) қўшимча маълумотлар.

50. Тушунтириш хати меъёрлар лойиҳасининг ҳар бир таҳририга тузилади, тушунтириш хатида асосий кўрсаткичлар, меъёрлар, таърифномалар, меъёрлар лойиҳаси таҳрирининг кейинги таҳрирга қўйиладиган талаблар, ўзгартиришнинг техник-иқтисодий асослари кўрсатилади.

51. «Технологик лойиҳалаштириш меъёрларини ишлаш асоси» бобида ТК стандартлаш иш режасининг жадвали ёки қайси асосга кўра меъёрлар ишланаётгани кўрсатилади.

52. «Меъёрларни ишлаб чиқишдан мақсад ва унинг вазифалари» бобида якуний натижалар, ишлаб чиқилаётган меъёрларни қўллаш билан мақсадга эришиш ва меъёрларни ишлаб чиқишда ҳал қилиниши керак бўлган вазифалар келтирилади.

53. «Меъёрга солиш объектининг таърифномаси» бобида меъёрга солишнинг мазкур объекти бўйича биринчи бор меъёрлар ишлаб чиқилаётгани ҳақидаги маълумотлар ёки меъёрга солишнинг мазкур объекти бўйича меъёрлар лойиҳасини ишлаб чиқиш бошлангунга қадар амал қилаётган меъёрий ҳужжатлар ҳақидаги маълумотлар келтирилади.

Бобда меъёрга солиш объектига қараб, асосий кўрсаткичлар, меъёрлар, таърифномалар, меъёрлар лойиҳасига бўлган талаблар ва уларнинг фойдаланиш қулайлиги, мувофиқлиги техник-иқтисодий жиҳатдан асослаб берилади.

Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари қайта кўриб чиқилган ёки уларга ўзгартириш киритилган ҳолларда уларда кўрсаткичлар, меъёрлар, таърифномалар, уларни техник-иқтисодий асослаб беришга қўйиладиган талаблар кўрсатилади.

54. «Меъёрларнинг илмий-техник даражаси» бобида меъёрларнинг илмий-техник даражаси ва ундаги талабларнинг жаҳон талабларига мувофиқ келишини баҳолаш натижалари келтирилади; қиёслаш ва баҳо берилган чет элда ва МДҲ мамлакатларидаги

шунга ўхшаш ишлар ҳақидаги маъумотлар келтирилади. Зарурият туғилса, бу маълумотлар тушунтириш хатининг иловасига киритилади.

55. «Меъёрларни татбиқ этишнинг техник-иқтисодий самарадорлиги" бобида меъёрга солишнинг иқтисодий афзалликлари, меъёрга солиш объекти, тежамкорликка эришишнинг асосий манбалари ҳамда унинг натура ва пул бирлигидаги қиймати келтирилади.

Меъёрларни татбиқ этишнинг иқтисодий самарадорлигини ҳисоблаб чиқиш имкони бўлмаса, меъёрларни татбиқ этишнинг ижтимоий, экологик ёки бошқа самарасини кўрсатиш керак бўлади.

56. «Меъёрларни татбиқ этиш, амалга киритиш»да:

1) асосий тадбирлар режасини бажариш вақтини ҳисобга олган ҳолда амалга киритиш тахмин қилинган санаси асослаб берилади;

2) тахмин қилинаётган меъёрларни амалга киритиш муддатини чеклаш асослаб берилади.

57. «Бошқа меъёрий ҳужжатлар билан ўзаро алоқадорлик»да:

1) амалдаги стандартлар, жумладан, ИСО, МЭК ва халқаро ташкилотлар, техник шартлар ва меъёрлар лойиҳаси ўзаро алоқадор бўлган бошқа МҲлар;

2) амалдаги стандартлар, техник шартлар ва ишлаб чиқиш, тасдиқлаш ҳамда ишлаб чиқилган меъёрларни амалга киритиш натижасида бошқа МҲларни қайта кўриб чиқиш, ўзгартиш киритиш ёки бекор қилиш зарурлиги ҳақидаги таклифлар асослаб берилган ҳолда кўрсатилади.

58. «Тақризга жўнатиш ҳақида маълумотлар»да қуйидагилар келтирилади:

1) тақриз учун меъёрлар лойиҳаси таҳририни жўнатган ташкилотлар (корхоналар) сони;

2) тақриз юборган ташкилотлар (корхоналар) сони;

3) тақризларнинг қисқача баён этилган таърифномаси, жумладан, вазирликлар, идоралардан айрим баён этилган тақризлар;

4) тақризларни кўриб чиқиш (баён этилган тақризлар) натижалари келтирилади.

59. «Келишув ҳақида маълумотлар» бобида:

1) манфаатдор вазирликлар, идоралар билан меъёрлар лойиҳаси келишувини ўтказиш ҳақида;

2) манфаатдор вазирликлар (идоралар) вакиллари йиғилиш ўтказиш ҳамда унда кўрилган масалалар, агарда меъёрлар лойиҳасини ишлаш вақтида бир-бирига зид фикрлар қолган бўлса, уларнинг қисқача таърифи.

60. «Ахборот манбалари» да меъёрлар лойиҳасини ишлашда фойдаланилган ахборот манбалари ҳақида маълумотлар кўрсатилади.

61. «Қўшимча маълумотлар» да, зарурият туғилса, қуйидагиларни кўрсатиш керак бўлади:

1) баъзи масалаларни ҳал этиш йўллари ва (ёки) меъёрлар лойиҳаси бўйича айрим масалаларни меъёрлар лойиҳаси тақриз учун жўнатилган ташкилотлар (корхоналар)дан фикр билдиришларини сўраш;

2) етакчи ишлаб чиқувчи ташкилот ҳамда бирга бажараётган ташкилотлар ўртасидаги зиддиятли фикрлар ва бошқа маълумотларнинг моҳияти.

62. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасига ёзилган тушунтириш хатига меъёрларни ишлаб чиқувчи етакчи ташкилот (корхона) нинг раҳбари (раҳбар ўринбосари), шунингдек, бирга ишлаётган ташкилот (корхона) раҳбарининг имзоси чекилган бўлиши керак.

Имзолар меъёрлар лойиҳасига тузилган тушунтириш хатининг сўнгги саҳифасига қўйилади.

Меъёрлар лойиҳасига тузилган тушунтириш хатининг саҳифалари мустақил равишда рақамланган ва муқовасиз бўлиши керак. Меъёрлар лойиҳасига тузилган тушунтириш хатининг саҳифаларига рақам ўнг томоннинг юқори бурчагига қўйилади.

9-боб. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасига тақриз ёзиш, тақризни баён этиш, расмийлаштириш ва унинг мазмуни

63. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасига тақриз ёзиш, баён этиш, уни расмийлаштиришга қўйиладиган талаблар:

1) Тақризда меъёрлар лойиҳаси, асосий таклифлар режаси, технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасига берилган тушунтириш хатига асосланган аниқ фикрлар ва таклифлар қамраб олиниши керак.

Агарда тақризда технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасида назарда тутилган асосий таърифлар, кўрсаткичлар, меъёрлар ва талабларни чиқариб ташлаш ёки ўзгартириш киритиш бўйича таклифлар бўлса, бу таклифлар техник-иқтисодий жиҳатдан асослаб берилиши керак.

2) Меъёрлар лойиҳасига ёзилган тақризда фикрлар ва таклифлар қуйидаги изчилликда баён этилади:

меъёрлар лойиҳасининг бутун матни бўйича;

умумий қоидалар бўйича;

асосий қисм бўйича;

ахборот маълумотлари бўйича;

асосий тадбирлар режасининг лойиҳаси бўйича;

меъёрлар лойиҳасига ёзилган тушунтириш хати бўйича.

64. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасига берилган фикрлар ва таклифларда:

1) меъёрлар лойиҳасининг илмий-техник даражаси ва ушбу лойиҳанинг фан, техника, жаҳон ишлаб чиқариш тажрибаси, МДҲ стандартлари ва халқаро стандартларга мослиги тўғрисдаги хулоса;

2) меъёрлар лойиҳасининг бошқа меъёрий ҳужжатлар билан ўзаро алоқадорлиги;

3) технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасида белгиланадиган кўрсаткичлар, меъёрлар, талабларнинг тўлалиги ва етарлилиги;

4) меъёрга солиш объектининг истиқболлиги тўғрисида маълумот берилиши керак.

65. Умумий қоидалар бўйича тақризларда берилган фикрлар ва таклифларда меъёрларнинг тааллуқлилик соҳасини чеклаш тўғрилиги кўрсатилади.

66. Асосий қисм бўйича (боблар, бандлар, иловалар бўйича) меъёрлар лойиҳасига фикрлар ва таклифлар боблар, иловалар ва (ёки) алоҳида бандлар бўйича берилади.

Бу фикрлар ва таклифларда:

1) мазкур бобда (бандда, иловада) мавжуд меъёрлар лойиҳасининг фан ва техниканинг замонавий ютуғларига, ишлаб чиқариш тажрибаларига, халқаро стандартлар ва ҳ.к.ларга мослиги;

2) кўрсаткичларнинг техник жиҳатдан истиқболлиги кўрсатилади.

Меъёрлар лойиҳасига бериладиган ахборот маълумотлари бўйича фикр ва таклифлар бандлар бўйича берилади.

67. Асосий тадбирлар режасининг лойиҳаси бўйича меъёрлар лойиҳасига ёзилган тақризларда меъёрларни татбиқ этиш бўйича тадбирларнинг ҳамда уларни айтилган муҳлат ичида бажариш имконияти етарлилиги кўрсатилади.

Асосий тадбирлар режасининг лойиҳасига берилган тақризларда ҳам амалдаги ўзаро боғлиқ меъёрий ҳужжатларни қайта кўриб чиқиш, ўзгартириш, бекор қилиш ҳақидаги таклифлар бўйича ҳам хулоса берилади.

68. Меъёрлар лойиҳасига ёзилган тушунтириш хати бўйича меъёрлар лойиҳасининг илмий-техник даражасига баҳо бериш ва унинг талаблари жаҳон даражасига мос келиши унга берилган фикр ва мулоҳазаларда ўз ифодасини топиши керак.

69. Агарда меъёрлар лойиҳаси, асосий тадбирлар режасининг лойиҳасига ёзилган тушунтириш хатида фикр-мулоҳазалар бўлмаса, унда тақризда қуйидагилар кўрсатилиши керак:

технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасига, асосий тадбирлар режасининг лойиҳасига ва меъёрлар лойиҳасига ёзилган тушунтириш хатига фикр ва мулоҳазалар;

технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасининг илмий-техник даражаси ҳақида умумий хулоса.

70. Технологик лойиҳалаштириш лойиҳасига берилган тақриз вазирлик, идора бланкасида расмийлаштирилади.

EZR3847

71. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасига бериладиган тақризлар уларни ёзиш, расмийлаштириш ва уларнинг мазмунига қўйиладиган талабларга риоя қилган ҳолда ёзилади.

72. Ишлаб чиқувчи ташкилот меъёрлар лойиҳасига олинган тақризлар асосида ушбу маълумотноманинг 5-иловасида келтирилган шаклда тақризлар ахборотини тузади.

73. Тақризларда мавжуд меъёрлар лойиҳаси бўйича берилган фикр ва таклифлар тақриз ахборотида қуйидаги изчилликда баён этилади:

1) меъёрлар лойиҳасининг бутун матни бўйича;

2) умумий қоидалар бўйича;

3) асосий қисм бўйича;

4) ахборот маълумотлари бўйича;

5) асосий тадбирлар режасининг лойиҳаси бўйича;

6) меъёрлар лойиҳасига тушунтириш хати бўйича.

74. Тақризлар ахборотининг ушбу маълумотноманинг 5-иловасига мувофиқ тузилган жавдалидаги 3-устунда тақриз жўнатган вазирлик (идора), ташкилот (корхона) номи, хатга қўйилган рақам ва сана кўрсатилади.

75. Тақризлар ахборотининг ушбу маълумотноманинг 5-иловасига мувофиқ тузилган жавдалидаги 4-устунда таклифдаги ҳар бир фикр мазмуни айтиб ўтилади. Бир хил мазмунда фикр ва мулоҳазалар билдирган ташкилот (корхона)ларни санаб ўтган ҳолда умумий позицияга гуруҳлаш керак бўлади.

76. Тақризлар ахборотининг ушбу маълумотноманинг 5-иловасига мувофиқ тузилган жавдалидаги 5-устунида меъёрлар лойиҳасини ишлаб чиққан етакчи ташкилотнинг ҳар бир берилган фикрлар ва мулоҳазалар ҳамда таклифлар бўйича хулосаси келтирилади.

Меъёрлар лойиҳасига берилган фикрлар ва (ёки) таклифлар, эътирозлар бўйича хулосалар қуйидаги кўринишда берилиши керак:

1) «қабул қилинди» - агарда фикр ва (ёки) таклиф, эътироз тўлалигича қабул қилинса;

2) «қисман қабул қилинди» - агарда фикр ва (ёки) таклиф, эътироз тўлалигича қабул қилинмаса. Сўнгра фикр ва (ёки) таклифларнинг қабул қилинмай қолдирилган қисми асосланиши керак;

3) «Маълумот учун қабул қилинди» – агарда ишлаб чиқувчи фикрларга ва (ёки) таклифларга, эътирозларга қўшилсаю, бироқ бу мазкур меъёрлар лойиҳасига тўғридан-тўғри алоқаси бўлмаса;

4) «қолдирилди» – агарда фикр ва (ёки) таклиф, эътироз қабул қилинмаса. Сўнгра фикр ва (ёки) таклиф, эътирозларнинг қолдирилиши асослаб берилади.

77. Тақризларга тақризлар ахборотини тузиш учун масъул етакчи ишлаб чиқувчи ташкилот бўлими раҳбари, иш (мавзу) раҳбари, масъул ижрочилар имзо чекишлари керак.

78. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари ахборотини А4(210х297 **mm**) бичимдаги варақларда, асослаб берилган ҳолларда эса А3(297х420 **mm**) бичимда босиш керак бўлади.

Тақризлар ахборотининг иккинчи ва сўнгги саҳифаларини расмийлаштиришда тақризлар ахборотининг бандлари номлари кўрсатил-майди, фақат банд рақами қўйилади.

1-ИЛОВА

Технологик лойиҳалаштириш меъёрларини ишлаб чиқиш

(қайта кўриб чиқиш)га тузиладиган

ТЕХНИК ТОПШИРИҚ

КЕЛИШИЛДИ: ТАСДИҚЛАЙМАН:

_____ _____

лавозими лавозими

_____

ишлаб чиқиладиган (қайта кўриб чиқидадиган) меъёрлар номи

_____

(меъёрларни ишлаб чиқувчи етакчи лойиҳалаш ташкилотининг номи)

_____

(биргаликда бажарувчи илмий-тадқиқот ва технологик ташкилотлар номи)

1. Меъёрларни ишлаб чиқиш (қайта кўриб чиқиш) учун асос

_____

(меъёрларни ишлаб чиқиш (қайта кўриб чиқиш) режасининг номланиши, бу режани тасдиқлаган орган номи, режани тасдиқлаш тўғрисидаги ҳужжат номи (сана ва ҳужжат номери)

2. Бажариш муддатлари:

ишлаб чиқиш (қайта кўриб чиқиш)нинг бошланиши

_____

(ой ва йил)

Вазирлик (идора)га жўнатилиши

_____

(ой ва йил)

мувофиқлаштириш (келишиш)

_____

(ой ва йил)

ҳужжатнинг амалга қилишга киритилиши

_____

(ой ва йил)

Тугалланиши_____2000 й.

3. Меъёрий ҳужжатни ишлаб чиқишдан кўзланган мақсад ва уни амал қилишга киритишдан кутилаётган самара (ҳал этилиши чамаланилаётган асосий вазифалар, янги меъёрларни татбиқ этишдан эришиладиган конкрент ижобий натижалар кўрсатилади)

_____

_____

4. Меъёрий кўрсаткичларни ҳисоблаш учун асосий бошланғич маълумотлар (тугалланган ёки якунланаётган илмий-тадқиқот ишланмалари, экмериментал маълумотлар, ишлаб чиқариш техник даражасининг истиқболлилигини тасдиқловчи асосий прогрессив кўрсаткичлар)

_____

_____

5. Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари боблари ва асосий боблари ўйича асосий ижро этучилар рўйхати, уларни ишлаб чиқиш босқичлари ва муддатлари, меъёрларни мувофиқлаштириш (келишиш)га ва таслиқлашга тақдим этиш (қуйидаги шакл бўйича)

Боблар номи	Ижро этувчилар	Босқичлар ва муддатлар			
		1-таҳрирни тайёрлаш	Хулосалар ва розиликлар олиш, муддатлар ва ташкилий ишлар	Якуний таҳрирни тайёрлаш	Тасдиқлашга тақдим этиш

EZR3847

Бутун меъёрлар

лойиҳаси бўйича

шу жумладан

боблар бўйича

6. Бошқа меъёрий-техник ҳужжатлар билан ўзаро алоқадорлиги

_____

_____

Амалдаги стандартлар (жумладан, ИСО, МЭК ва бошқа халқаро ташкилотларнинг стандртлари) ва техник шартлар ҳамда ишлаб чиқилаётган меъёрларнинг ўзаро боғлиқлиги; амалдаги стандартлар, техник шартлар ва ишлаб чиқилаётган меъёрларни амалга татбиқ этиш натижасида қайта кўриб чиқилиши, ўзгартирилиши ёки бекор қилиниши зарур бўлган бошқа меъёрий-техник ҳужжатлар кўрсатилади.

7. Ахборот манбалари

EZR3847

_____

EZR3847

_____

Тугалланган ёки ниҳоясига етаётган конкрет илмий-тадқиқот ишлари, экспериментал маълумотлар, мамлактимиз ҳамда хорижий корхоналарнинг лойиҳалари ва ишлаб чиқариш маълумотлари кўрсатилади.

8. Иш босқичлари ва уларни бажариш муддатлари

EZR3847

Босқич тартиб рақами	Иш номи	Ижрочи ташкилот	Бажариш муддатлари		Изоҳ
			Бошланиши	Тугалланиши	

Технологик лойиҳалаштириш меъёрларини ишлаб чиқишда зарур бўлган барча ишларни бажариш босқичлари, ҳар бир босқични бажариш муддатлари, етакчи ишлаб чиқувчи ташкилот ва биргаликда бажарувчи ташкилотлар кўрсатилади.

«Иш номи» бандида жараёнларни технологик лойиҳалаштиришнинг ўзига хос жиҳатларига боғлиқ ҳолда қуйидагилар назарда тутилади:

1) мавзу юзасидан материаллар йиғиш, уларни ўрганиш ва таҳлил қилиш;

2) технологик лойиҳалаштириш меъёрларини ишлаб чиқиш учун техник топшириқ лойиҳасини тузиш;

3) технологик лойиҳалаштириш меъёрларини ишлаб чиқиш (қайта кўриб чиқиш)га техник топшириқни мувофиқлаштириш (келишиш);

4) илмий-тадқиқот ишларини (зарурият туғилса) ва тажриба-конструкторлик ишларини ёки тажриба-технологик ишларни ўтказиш;

5) кўрсаткичларни техник-иқтисодий жиҳатдан асослаб бериш ҳамда меъёрлар лойиҳасида назарда тутилган конструктив ёки технологик ечимлар, талаблар ва ҳ.к.лар бўйича ишларни бажариш;

6) меъёрлар лойиҳасининг биринчи таҳририни ишлаб чиқиш, меъёрлар лойиҳасига тушунтириш хатини тузиш;

7) меъёрлар лойиҳасини илмий-техник (илмий) кенгашда ёки меъёрларни ишлаб чиқувчи етакчи ташкилотнинг илмий-техник мажлисида кўриб чиқиш;

8) меъёрлар лойиҳасига тақризлар ёзиш ва тақризлар ахборотини тузиш;

9) меъёрлар лойиҳаси бўйича зиддиятли фикрларни муҳокама қилиш юзасидан мажлис ўтказиш;

10) меъёрлар лойиҳасининг якуний таҳрири ва бирга жўнатилувчи ҳужжатларни тайёрлаш;

11) меъёрлар лойиҳасини мувофиқлаштириш (келишиш);

12) меъёрлар лойиҳасини тасдиқлаш ва уларни давлат рўйхатидан ўтказиш;

13) технологик лойиҳалаштириш меъёрларини чоп этиш (кўпайтириш).

9. Қўшимча кўрсатмалар

_____

_____

Буюртмачи ёки ишлаб чиқувчининг қўшимча талаблари кўрсатилади.

10. Технологик лойиҳалаштириш меъёрларини амалга киритиш муддатлари.

2-ИЛОВА

Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳаси тақриз учун жўнатилиши зарур бўлган ташкилотлар (корхоналар) рўйхати

_____

технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасининг номи

Ташкилотлар (корхоналар) номи	Манзили	Нусхалар сони
1	2	3

EZR3847

3-ИЛОВА

Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасини мувофиқлаштириш (келишиш, маъқуллаш) учун ташкилотлар (корхоналар) рўйхати

_____

технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасининг номи

Ташкилотлар (корхоналар) номи	Манзил
1	2

4-ИЛОВА

Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳаси бўйича зиддиятли фикрлар тўғрисида

МАЪЛУМОТНОМА

_____

технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасининг номи

Боб, бандлар, иловаларнинг тартиб рақами	Манфаатдор вазирликлар, идоралар хат рақами ва санаси, хатга имзо чеккан шахснинг лавозими	Ишлаб чиқувчи етакчи ташкилот вазирлиги, идорасининг хулосаси

EZR3847

5-ИЛОВА

ТАҚРИЗЛАР АХБОРОТИ

Технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳаси таҳририга бериладиган

таҳрир рақами _____

технологик лойиҳалаштириш меъёрлари лойиҳасининг номи

Тартиб рақами	Боб, банд, иловаларнинг тартиб рақами	Вазирлик (идора), ташкилот, корхона номи, хат рақами ва санаси	Фикр ва (ёки) таклифлар	Етакчи ишлаб чиқувчи ташкилот хулосаси
1	2	4	5	6